

Datum van inontvangstneming : 04/04/2013

Zaak C-101/13

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

28 februari 2013

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 februari 2013

Verzoeker en appellant:

U

Verweerster en geïntimeerde:

Stadt Karlsruhe, Ordnungs- und Bürgeramt

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Verenigbaarheid van de vermelding van een naam op een Duits paspoort met de bepalingen van verordening nr. 2252/2004 juncto document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de International Civil Aviation Organization (Internationale Burgerluchtvaartorganisatie) (ICAO)

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

Uitlegging van het Unierecht, artikel 267 VWEU

Prejudiciële vragen

- 1) Moet overeenkomstig de bijlage bij verordening (EG) nr. 2252/2004 [van de Raad van 13 december 2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten

- afgegeven paspoorten en reisdocumenten] de wijze van afgifte van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van de door de lidstaten afgegeven paspoorten stroken met alle verplichte specificaties van deel 1 (machineleesbare paspoorten) van document nr. 9303 van de ICAO?
- 2) Wanneer volgens het naamrecht van een lidstaat de naam van een persoon bestaat uit zijn voor- en familienaam, is de lidstaat dan overeenkomstig de bijlage bij verordening (EG) nr. 2252/2004 juncto punt 8.6 van sectie IV van deel 1 (machineleesbare paspoorten) van document nr. 9303 van de ICAO gerechtigd ook de geboortenaam als primair identificatiekenmerk in vak 6 van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort te vermelden?
 - 3) Wanneer volgens het naamrecht van een lidstaat de naam van een persoon bestaat uit zijn voor- en familienaam, is de lidstaat dan overeenkomstig de bijlage bij verordening (EG) nr. 2252/2004 juncto punt 8.6 van sectie IV van deel 1 (machineleesbare paspoorten) van document nr. 9303 van de ICAO gerechtigd ook de geboortenaam als secundair identificatiekenmerk in vak 7 van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort te vermelden?
 - 4) Indien vraag 2 of vraag 3 bevestigend wordt beantwoord, is een lidstaat volgens wiens naamrecht de naam van een persoon uit zijn voor- en familienaam bestaat, op grond van de bescherming van de naam van een persoon overeenkomstig artikel 7 van het [Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”)] en artikel 8 van het [Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: „EVRM)] verplicht om in de aanduiding van het vak voor gegevens van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort waarin de geboortenaam wordt ingeschreven, te vermelden dat in dat vak ook de geboortenaam wordt ingeschreven?
 - 5) Indien vraag 4 ontkennend wordt beantwoord, is een lidstaat volgens wiens naamrecht de naam van een persoon uit zijn voor- en familienaam bestaat en volgens wiens nationale paspoortrecht de aanduidingen van de vakken voor gegevens op de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort ook in het Engels en het Frans worden vermeld en in vak 6 van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort op een eigen regel ook de geboortenaam en vóór deze geboortenaam de afkorting „geb.” voor „met geboortenaam” moet worden vermeld, op grond van de bescherming van de naam van een persoon overeenkomstig artikel 7 van het Handvest en artikel 8 EVRM verplicht om de afkorting „geb.” voor „met geboortenaam” ook in het Engels en het Frans te vermelden?
 - 6) Wanneer volgens het naamrecht van een lidstaat de naam van een persoon uit zijn voor- en familienaam bestaat, is de lidstaat dan overeenkomstig de

bijlage bij verordening (EG) nr. 2252/2004 juncto punt 8.6 van sectie IV van deel 1 (machineleesbare paspoorten) van document nr. 9303 van de ICAO gerechtigd de geboortenaam als optioneel persoonsgegeven in vak 13 van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort te vermelden?

Aangevoerde bepalingen van internationaal recht

Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), inzonderheid artikel 8

Document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de International Civil Aviation Organization (ICAO)¹, inzonderheid sectie IV

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, inzonderheid artikel 7

Verordening (EG) nr. 2252/2004 van de Raad van 13 december 2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten (PB L 385, blz. 1) in de bij verordening (EG) nr. 444/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 28 mei 2009 (PB L 142, blz. 1) gewijzigde versie, inzonderheid artikel 1 en de bijlage

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Passgesetz (paspoortwet) van 19 april 1986

Verordnung zur Durchführung des Passgesetzes (Passverordnung) [uitvoeringsbesluit van de paspoortwet (paspoortbesluit)] van 19 oktober 2007

Korte uiteenzetting van de feiten en het procesverloop in het hoofdgeding

- 1 Verzoeker wenst dat de manier waarop zijn geboortenaam op zijn Duits paspoort is vermeld, wordt gewijzigd. Zijn familienaam is „Foos” en zijn voornaam „Sam Patrick”. Hij heeft een doctortitel. Zijn geboortenaam, die geen onderdeel is van zijn familienaam, luidt „Elsadi”. De vermelding in het met „Name/Surname/Nom” aangeduide vak van zijn paspoort luidt, weergegeven op twee regels:

„DR FOOS

¹– http://www.icao.int/Security/mrtd/Downloads/Doc_9303/Doc_9303_English/Doc_9303_Part1_Vol1.pdf.

GEB. ELSADI”

Verzoekers voornaamste argumenten

- 2 Verzoeker voert aan dat de weergave van zijn naam op zijn paspoort onjuist is en tot misverstanden leidt. In lidstaten van de Europese Unie zijn geen misverstanden ontstaan. Hij is op zakelijk vlak enkel buiten Europa actief. Daar leidt de vermelding van zijn geboortenaam op het paspoort ertoe dat zijn naam – in het handelsverkeer met particulieren en bij de afgifte van visa – bijvoorbeeld als „Mr. Geb Elsadi.”, „Mr. Elsadi Foos”, „DR. FOOS GEB ELSADI” of „Sam Elsadi Dr Foos” werd geschreven. Daarom wenst hij een wijziging van de gegevens op zijn paspoort zodat met name voor niet-Duitsers ondubbelzinnig tot uitdrukking komt dat zijn naam „Dr. Foos” is.
- 3 Verzoeker meent dat zijn naam reeds overeenkomstig het Duitse recht (paspoortwet en paspoortbesluit) onjuist is weergegeven, aangezien de afkorting „GEB.” geen deel van zijn familienaam is. Bovendien heeft hij overeenkomstig het grondwettelijk gewaarborgde algemene persoonlijkheidsrecht, recht erop dat de naam op het paspoort correct wordt weergegeven. Bovendien valt te betwijfelen of de geboortenaam behoort tot de primaire identificatiekenmerken als bedoeld in document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO, waarnaar verordening nr. 2252/2004 verwijst. Ten slotte worden zijn rechten als burger van de Unie geschonden door de vermelding van zijn geboortenaam op zijn paspoort.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 4 De vermeldingen op verzoekers paspoort stroken met de voorschriften van de paspoortwet en het paspoortbesluit.
- 5 Belemmeringen bij het gebruik van een naam kunnen de door het burgerschap van de Unie geboden bescherming aantasten. Van een beperking van de door artikel 21 VWEU erkende vrijheden is evenwel slechts sprake indien zij voor de betrokkenen „ernstige ongemakken” van administratieve, professionele en persoonlijke aard kan veroorzaken (zie arresten van 2 oktober 2003, Garcia Avello, C-148/02, Jurispr. blz. I-11613, punt 36; 14 oktober 2008, Grunkin en Paul, C-353/06, Jurispr. blz. I-7639, punten 23 e.v.; 22 december 2010, Sayn-Wittgenstein, C-208/09, Jurispr. blz. I-13693, punten 67 e.v., en 12 mei 2011, Runevič-Vardyn en Wardyn, C-391/09, Jurispr. blz. I-3787, punt 76). Of dit het geval is, moet de nationale rechter onderzoeken (zie arrest Runevič-Vardyn en Wardyn, punten 77 e.v.).
- 6 De verwijzende rechter kan geen belemmering van de rechten verbonden aan het burgerschap van de Unie vaststellen. In de lidstaten van de Europese Unie hebben de vermeldingen op het paspoort geen aanleiding gegeven tot misverstanden.

Verzoeker wordt op grond van verordening nr. 2252/2004, de paspoortwet en het paspoortbesluit niet gedwongen om een van zijn echte naam afwijkende naam te gebruiken. Het paspoort geeft zijn naam correct weer. Aan de orde zijn enkel feitelijke, indirecte gevolgen van een correcte weergave van de naam. De misverstanden die zich voordoen kan verzoeker redelijkerwijs voorkomen door te wijzen op het correcte gebruik van de naam. Daarom worden het Hof van Justitie geen vragen inzake het burgerschap van de Unie voorgelegd.

- 7 Met de prejudiciële vragen wordt het Hof gevraagd of de weergave van verzoekers geboortenaam op zijn paspoort verenigbaar is met het Unierecht.

Prejudiciële vraag 1

- 8 Het hoofddoel van verordening nr. 2252/2004 bestaat erin reisdocumenten in de Europese Unie veiliger te maken door de introductie van biometrische gegevens (biometrische weergave van de gezichtsopname en de vingerafdruk). Bijgevolg valt te betwijfelen of de in document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO bepaalde manier waarop de naam wordt weergegeven, valt onder de verwijzing in de bijlage bij verordening nr. 2252/2004. Volgens de verwijzende rechter pleiten de bewoordingen van de bijlage bij de verordening evenwel vóór een verplichting voor de lidstaten om alle specificaties van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO in acht te nemen. Volgens de bewoordingen van die bijlage moet de wijze van afgifte van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens immers stroken met deel 1 (machineleesbare paspoorten) van document nr. 9303 van de ICAO. Bovendien is de weergave van de naam van het hoogste belang voor het met het paspoort vooral beoogde bewijs van de identiteit, dat nauw verbonden is met de veiligheid van het document. Daarbij komt het aspect van de uniformisering van de paspoorten in het internationale verkeer, dat essentieel is met het oog op de veiligheid. Reeds de resolutie van de Vertegenwoordigers van de Regeringen van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen, in het kader van de Raad bijeen, van 23 juni 1981 (PB C 241, blz. 1) over de invoering van een paspoort van uniform model in de lidstaten van de Europese Gemeenschappen, wees naam en voornaam aan als kenmerken van het paspoort van uniform model (zie aanvullende resoluties van 30 juni 1982, PB C 179, blz. 1; 14 juli 1986, PB C 185, blz. 1; 10 juli 1995, PB C 200, blz. 1, en 17 oktober 2000, PB C 310, blz. 1).

Prejudiciële vragen 2 en 3

- 9 Punt 8.6 van sectie IV van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO bevat een tabel met een lijst van de gegevens voor de „Visual Inspection Zone” van de pagina met persoonsgegevens van het machineleesbare paspoort. De rubrieken „06/07/II”, „06/II” en „07/II” betreffen de naam. Dienovereenkomstig moet de naam, indien mogelijk, in twee delen worden gesplitst, waarbij het eerste het door de staat van afgifte als primair identificatiekenmerk omschreven deel van de naam vormt (bijvoorbeeld de

achternaam, de meisjesnaam en huwelijksnaam of de familienaam), en het tweede de overige delen van de naam weergeeft, die volgens de staat van afgifte het secundaire identificatiekenmerk vormen. Het primaire identificatiekenmerk bestaat uit de dominerende delen van de naam. Dit deel van de naam moet in vak 6 van zone II worden vermeld. Het secundaire identificatiekenmerk bestaat uit de overige delen van de naam en moet in vak 7 van zone II worden vermeld. Optioneel mag een staat de vakken 6 en 7 als één vak gebruiken.

- 10 Volgens het naamrecht van de Bondsrepubliek Duitsland bestaat de burgerlijke naam van een persoon uit minstens één voornaam en de familienaam. De familienaam is in de regel de geboortenaam of de huwelijksnaam die bij de huwelijksluiting door de echtgenoten wordt bepaald.
- 11 De verwijzende rechter begrijpt de regelingen van punt 8.6 van sectie IV van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO aldus dat het de taak van de staat van afgifte is om te bepalen welke delen van de naam van een persoon het primaire identificatiekenmerk, en welke het secundaire identificatiekenmerk vormen. Bijgevolg lijkt aan de lidstaten door verordening nr. 2252/2004 juncto de genoemde regelingen een beoordelingsbevoegdheid te zijn verleend om zelf te bepalen welke onderdelen van de naam op het paspoort worden vermeld. Het is evenwel mogelijk dat de beoordelingsbevoegdheid bij een naamrecht als het Duitse aldus is begrensd dat van de geboortenaam, die geen deel uitmaakt van de burgerlijke naam, geen onderdeel van het primaire identificatiekenmerk van de naam kan worden gemaakt. Voor een dergelijke uitlegging die de omschrijvingsbevoegdheid van de staat van afgifte beperkt, kan pleiten dat volgens punt 8.6 van sectie IV van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO, het primaire identificatiekenmerk bestaat uit de dominerende delen van de naam. Hierover wenst de verwijzende rechter met prejudiciële vraag 2 verduidelijking te krijgen.
- 12 Aangezien de geboortenaam volgens het Duitse naamrecht geen deel uitmaakt van de burgerlijke naam, is het volgens de verwijzende rechter ook mogelijk dat de Bondsrepubliek Duitsland als staat van afgifte van een paspoort, overeenkomstig verordening nr. 2252/2004 juncto punt 8.6 van sectie IV van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO ook kan bepalen dat de geboortenaam een secundair identificatiekenmerk is. Daarover gaat prejudiciële vraag 3.

Prejudiciële vragen 4 en 5

- 13 De verwijzende rechter kan uit punt 8.4 van sectie IV van document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO en voetnoot I bij punt 8.6 van dit document enkel afleiden dat op de pagina met persoonsgegevens van het machineleesbare paspoort alle vakken voor verplichte gegevens opschriften moeten hebben, die wanneer de officiële taal van de staat van afgifte niet het Engels, het Frans of het Spaans is, in één van deze talen moeten worden vertaald,

waarbij de vertalingen cursief moeten zijn gedrukt. Verdere regelingen over aanduidingen van vakken voor gegevens bevat dit document blijkbaar niet.

- 14 Wanneer het Hof van Justitie vraag 2 of vraag 3 bevestigend beantwoordt, zodat een lidstaat met een naamrecht als het Duitse gerechtigd is te bepalen dat de geboortenaam een primair of secundair identificatiekenmerk van de naam is, vraagt de verwijzende rechter zich af, of uit het primaire recht van de Europese Unie verdergaande eisen voor aanduidingen van vakken voor gegevens voortvloeien. Inzonderheid kan bij de uitvoering van verordening nr. 2252/2004 het Handvest van toepassing zijn (artikel 51, lid 1, eerste volzin, van het Handvest). De naam van een persoon is een bestanddeel van zijn identiteit en zijn privéleven, waarvan de bescherming in de Europese Unie is neergelegd in artikel 7 van het Handvest en artikel 8 EVRM (zie arresten Sayn-Wittgenstein, punt 52, en Runevič-Vardyn en Wardyn, punt 66). Daarom lijkt het de verwijzende rechter mogelijk dat de Unierechtelijke bescherming van de naam vereist dat wanneer wordt bepaald dat de geboortenaam een primair of secundair identificatiekenmerk is, in de desbetreffende aanduiding van het vak voor gegevens van de pagina met persoonsgegevens van het machineleesbare paspoort blijkt dat ook de geboortenaam wordt vermeld. Daarover gaat prejudiciële vraag 4.
- 15 Wanneer het Hof van Justitie prejudiciële vraag 4 ontkennend beantwoordt, is het volgens de verwijzende rechter mogelijk dat de Unierechtelijke bescherming van de naam een lidstaat als de Bondsrepubliek Duitsland, overeenkomstig wiens nationaal paspoortrecht in vak 6 van de machineleesbare pagina met persoonsgegevens van het paspoort op een eigen regel ook de geboortenaam met daarvoor een uit drie letters bestaande afkorting voor „met geboortenaam” moet worden vermeld, verplicht de uit drie letters bestaande afkorting voor „met geboortenaam” ook in het Engels en het Frans te vermelden. Prejudiciële vraag 5 strekt ertoe dit te verduidelijken.

Prejudiciële vraag 6

- 16 De procedure heeft ook betrekking op de vraag of het mogelijk is door een aanvullende vermelding op het paspoort duidelijk te maken dat de vermelding „GEB. ELSADI” verzoekers geboortenaam weergeeft. De Senat betwijfelt of verordening nr. 2252/2004 juncto document nr. 9303, deel 1 (machineleesbare paspoorten) van de ICAO dit toelaat. Volgens punt 8.6 van dit document, onder rubriek „13/II”, kan de staat van afgifte optioneel persoonsgegevens in vak 13 vermelden. Aangezien de naam volgens punt 8.6 van dit document in de vakken 6 en 7 moet worden vermeld, ligt het volgens de verwijzende rechter voor de hand dat vak 13 niet voor andere bestanddelen van de naam mag worden gebruikt. Prejudiciële vraag 6 strekt tot verduidelijking van deze vraag.